

Kommunstyrelsen

§ 208

Dnr KS 2024-003751.1.2.1

Planeringsunderlag Kommunstyrelsen 2025

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner Kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2025.

I beslutet deltar inte Annette Carlsson (M), Björn-Ola Kronander (M), Niklas Arvidsson (KD), Helena Ishizaki (KD), Andreas Exner (SD), Kristian Silbvers (SD) och Anne Rapinoja (V)

Protokollsanteckningar

Kommunalrådet Annette Carlson (M) och kommunalrådet Niklas Arvidsson (KD) lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Kommunalrådet Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) lämnar in en anteckning till protokollet, se bilaga.

Anne Rapinoja (V) lämnar in en anteckning till protokollet, se bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har två ramar: Stadsledningskansliet och Kommungemensam verksamhet. Respektive rams utmaningar beskrivs nedan.

Stadsledningskansliets ram

Stadsledningskansliets ram för 2025 uppgår till 151,5 mnkr.

Stadsledningskansliet utgör Kommunstyrelsens tjänstepersonsorganisation och har åtta avdelningar. (Respektive avdelning beskrivs i avsnitt 5.)

Under 2025 ställs Stadsledningskansliet inför både verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Verksamhetsmässigt behöver förvaltningen påbörja förflyttningen mot att använda artificiell intelligens (AI) i sina processer och fundera över vad som görs i dag som kan göras på ett annat sätt eller kanske inte behöver göra alls. Dessutom behöver förvaltningen arbeta med de stora dragen över hur hela staden ska göra förflyttningen mot större digitalisering och nyttjande av AI och hur Kommunstyrelsens och Stadsledningskansliet styrning i staden ska implementeras i framtiden. Dessutom kommer Stadsledningskansliet att arbeta med förvaltningens interna styrning.

Stadsledningskansliet kommer därtill att under 2025 arbeta med att integrera klimatarbetet som en naturlig del av den löpande verksamheten och styrningen.

Kommunstyrelsen

Ekonomiskt finns ett antal utmaningar. Stadsledningskansliet har sedan 2023, och enligt tidigare beslut, betalat ut 0,8 mnkr till Borås TME för trygghetsskapande arbete. Denna kostnadspost har inte fått någon finansiering, utan har fått lösas genom att andra kostnadsposter varit lägre både 2023 och 2024. Stadsarkivet fick under 2024 en utökad hyra med 0,3 mnkr, vilken inte kan finansieras inom nuvarande ram. Stadsarkivet har också historisk haft ett nära samarbete med föreningen Föreningsarkivet, som tillhandahåller arkiveringshjälp till andra föreningar i Borås Stad. Stadsarkivet har sedan 2023 tagit över ansvaret för den personal som tidigare var anställd av Föreningsarkivet. Att finansiera denna verksamhet kommer att vara svårt över tid och Stadsarkivet behöver se över vilka möjligheter det finns med att stötta verksamheten med ordinarie personal och teknisk utveckling.

Avdelningen Sekretariatet ansvarar för administrationen av Kommunfullmäktiges beredning, även om denna verksamhet ligger på en annan nämnd än Kommunstyrelsen. För tillfället har Kommunfullmäktige ramanslag för att finansiera en tjänst som ska sköta administrationen, men i praktiken utförs Kommunfullmäktiges administration av flera personer på Administrativa enheten på Stadsledningskansliet som delar på ansvaret. För att tydliggöra arbetsfördelningen föreslås att den ram som Kommunfullmäktige har för en administrativ tjänst flyttas till Stadsledningskansliet.

Stadsledningskansliet ger årligen 3,5 mnkr i driftbidrag till föreningen Marketplace Borås. Detta bidrag har tidigare finansierats genom avsättningar på balanskonto, vilket rent redovisningsmässigt inte har varit korrekt. Dessa medel är dessutom förbrukade efter 2024. Om Stadsledningskansliet ska kunna fortsätta betala ut bidraget till Marketplace behövs en ramförstärkning.

Koncerninköp finansieras delvis av en provision som förvaltningarna betalar på alla inköp som görs inom samordnade avtal. Volymen av dessa inköp har inte blivit tillräckligt omfattande för att finansieringsupplägget ska bära sig, utan det saknas ungefär 3 mnkr saknas. För att undvika denna typ av finansieringsproblematik framöver föreslås en översyn av hur Koncerninköps finansiering bäst bör se ut.

Inför budgetåret 2023 flyttades Mark- och exploateringsavdelningen från Stadsledningskansliet till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Vid denna tidpunkt var avdelningen underfinansierad med 3 miljoner kronor. För att lösa detta drog andra avdelningar på Stadsledningskansliet ner på sina budgetar innan överlämnandet skedde. Till 2024 flyttades den löpande driften av denna budget över till Samhällsbyggnadsnämnden. Dock stannade investerings- och exploateringsdelen samt intäkter och kostnader kopplade till den strategiska markförsörjningen kvar hos Kommunstyrelsen och återfördes till Stadsledningskansliet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår nu att den strategiska markförsörjningen får en egen budgetram. Detta skulle säkerställa att intäkter, som kan variera kraftigt, hanteras separat och inte påverkar Stadsledningskansliets vanliga verksamhet. Fluktuationer i dessa intäkter kan orsaka stora variationer i Stadsledningskansliets budget, vilket försvårar verksamhetsplaneringen och kan leda till plötsliga kostnadsökningar eller nedskärningar. Samtidigt kan plötsliga intäktsökningar leda till oplanerade satsningar utan att ha genomgått den normala politiska budgetprocessen.

Intäkterna kan minska när staden säljer mark och förlorar intäktsgenererande tillgångar, eller öka när staden förvärvar ny mark, skriver om avtal eller genom indexuppräknings som till exempel konsumentprisindex (KPI).

Under 2023 skedde en ökning av intäkterna i den strategiska markförsörjningen just med anledning av ökad KPI. Denna ökning fortsatte in i 2024 och den strategiska markförsörjningen har nu i praktiken ungefär intäkter på 3 mnkr mer än budget. Med andra ord hade Stadsledningskansliet inte behövt att spara in i samband med att Mark- och exploateringsavdelningen flyttade till en ny ram. Kommunstyrelsen föreslår därför att de 3 mnkr som Stadsledningskansliet lämnade ifrån sig när Samhällsbyggnadsförvaltningen tog över ansvaret för Mark- och exploateringsavdelningen lämnas tillbaka till Stadsledningskansliets ram. I praktiken innebär denna flytt att Stadsledningskansliet får ett utökat kommunbidrag, samtidigt som den strategiska markförsörjningen ökar sin intäktsbudget. Nettot av denna förändring blir därför noll. De medel som sparades in har märkts av i verksamhetsplaneringen inför 2025, särskilt på Kvalitet- och utvecklingsavdelningen, och förvaltningen har ett stort behov av dessa medel i en tid när det krävs vissa satsningar för att klara av omställningen till ett nytt teknikparadigm.

Efter rekommendation från Revisionskontoret kommer Kommunstyrelsen att arbeta med att se över vilka kostnader som Stadsledningskansliet vidarefakturerar andra förvaltningar.

Kommungemensam ram

Den kommungemensamma ramen för 2025 är 144,7 mnkr .

Ramen innefattar bidrag, till exempel medlemsbidrag till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund och Sveriges Kommuner och Regioner, kostnader för att få använda musik i stadens verksamheter, extratjänster som köps från Västtrafik samt den hyra som staden står för när det gäller stiftelsen Protekos lokaler. När det gäller extratjänster som köps från Västtrafik har kalkylmodellen för kostnaden för seniorkorten gjorts om, och den förändrade kalkylmodellen innebär en ökning av

Kommunstyrelsen

kostnaderna med 1,7 mnkr. För att lösa denna finansiering behövs en ramförstärkning.

Beslutsunderlag

1. Budget 2025 – Planeringsunderlag Kommunstyrelsen

Magnus Thor
Handläggare
033 357110Datum
2024-06-17Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2024-00375 1.1.2.1

Budget 2025 - Planeringsunderlag Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner Kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2025.

Ärendet i sin helhet

Kommunstyrelsen har två ramar: Stadsledningskansliet och Kommungemensam verksamhet. Respektive rams utmaningar beskrivs nedan.

Stadsledningskansliets ram

Stadsledningskansliets ram för 2025 uppgår till 151,5 mnkr. Stadsledningskansliet utgör Kommunstyrelsens tjänstepersonsorganisation och har åtta avdelningar. (Respektive avdelning beskrivs i avsnitt 5.)

Under 2025 ställs Stadsledningskansliet inför både verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Verksamhetsmässigt behöver förvaltningen påbörja förflyttningen mot att använda artificiell intelligens (AI) i sina processer och fundera över vad som görs i dag som kan göras på ett annat sätt eller kanske inte behöver göra alls. Dessutom behöver förvaltningen arbeta med de stora dragen över hur hela staden ska göra förflyttningen mot större digitalisering och nyttjande av AI och hur Kommunstyrelsens och Stadsledningskansliet styrning i staden ska implementeras i framtiden. Dessutom kommer Stadsledningskansliet att arbeta med förvaltningens interna styrning.

Stadsledningskansliet kommer därtill att under 2025 arbeta med att integrera klimatarbetet som en naturlig del av den löpande verksamheten och styrningen.

Ekonomiskt finns ett antal utmaningar. Stadsledningskansliet har sedan 2023, och enligt tidigare beslut, betalat ut 0,8 mnkr till Borås TME för trygghetsskapande arbete. Denna kostnadspost har inte fått någon finansiering, utan har fått lösas genom att andra kostnadsposter varit lägre både 2023 och 2024. Stadsarkivet fick under 2024 en utökad hyra med 0,3 mnkr, vilken inte kan finansieras inom nuvarande ram. Stadsarkivet har också historisk haft ett nära samarbete med föreningen Föreningsarkivet, som tillhandahåller arkiveringshjälp till andra föreningar i Borås Stad. Stadsarkivet har sedan 2023 tagit över ansvaret för den personal som tidigare var anställd av Föreningsarkivet. Att finansiera denna verksamhet kommer att vara svårt över tid och Stadsarkivet behöver se över vilka möjligheter det finns med att stötta verksamheten med ordinarie personal och teknisk utveckling.

Avdelningen Sekretariatet ansvarar för administrationen av Kommunfullmäktiges beredning, även om denna verksamhet ligger på en annan nämnd än Kommunstyrelsen. För tillfället har Kommunfullmäktige ramanslag för att finansiera en tjänst som ska sköta administrationen, men i praktiken utförs Kommunfullmäktiges administration av flera personer på Administrativa enheten på Stadsledningskansliet som delar på ansvaret. För att tydliggöra arbetsfördelningen föreslås att den ram som Kommunfullmäktige har för en administrativ tjänst flyttas till Stadsledningskansliet.

Stadsledningskansliet ger årligen 3,5 mnkr i driftbidrag till föreningen Marketplace Borås. Detta bidrag har tidigare finansierats genom avsättningar på balanskonto, vilket rent redovisningsmässigt inte har varit korrekt. Dessa medel är dessutom förbrukade efter 2024. Om Stadsledningskansliet ska kunna fortsätta betala ut bidraget till Marketplace behövs en ramförstärkning.

Koncerninköp finansieras delvis av en provision som förvaltningarna betalar på alla inköp som görs inom samordnade avtal. Volymen av dessa inköp har inte blivit tillräckligt omfattande för att finansieringsupplägget ska bära sig, utan det saknas ungefär 3 mnkr saknas. För att undvika denna typ av finansieringsproblematik framöver föreslås en översyn av hur Koncerninköps finansiering bäst bör se ut.

Inför budgetåret 2023 flyttades Mark- och exploateringsavdelningen från Stadsledningskansliet till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Vid denna tidpunkt var avdelningen underfinansierad med 3 miljoner kronor. För att lösa detta drog andra avdelningar på Stadsledningskansliet ner på sina budgetar innan överlämnandet skedde. Till 2024 flyttades den löpande driften av denna budget över till Samhällsbyggnadsnämnden. Dock stannade investerings- och exploateringsdelen samt intäkter och kostnader kopplade till den strategiska markförsörjningen kvar hos Kommunstyrelsen och återfördes till Stadsledningskansliet.

Kommunstyrelsen föreslår nu att den strategiska markförsörjningen får en egen budgetram. Detta skulle säkerställa att intäkter, som kan variera kraftigt, hanteras separat och inte påverkar Stadsledningskansliets vanliga verksamhet. Fluktuationer i dessa intäkter kan orsaka stora variationer i Stadsledningskansliets budget, vilket försvårar verksamhetsplaneringen och kan leda till plötsliga kostnadsökningar eller nedskärningar. Samtidigt kan plötsliga intäktsökningar leda till oplanerade satsningar utan att ha genomgått den normala politiska budgetprocessen.

Intäkterna kan minska när staden säljer mark och förlorar intäktsgenererande tillgångar, eller öka när staden förvärvar ny mark, skriver om avtal eller genom indexuppräknningar som till exempel konsumentprisindex (KPI).

Under 2023 skedde en ökning av intäkterna i den strategiska markförsörjningen just med anledning av ökad KPI. Denna ökning fortsatte in i 2024 och den strategiska markförsörjningen har nu i praktiken ungefär intäkter på 3 mnkr mer än budget. Med andra ord hade Stadsledningskansliet inte behövt att spara in i samband med att Mark- och exploateringsavdelningen flyttade till en ny ram. Kommunstyrelsen föreslår därför att de 3 mnkr som Stadsledningskansliet lämnade ifrån sig när Samhällsbyggnadsförvaltningen tog över ansvaret för

Mark- och exploateringsavdelningen lämnas tillbaka till Stadsledningskansliets ram. I praktiken innebär denna flytt att Stadsledningskansliet får ett utökat kommunbidrag, samtidigt som den strategiska markförsörjningen ökar sin intäktsbudget. Nettot av denna förändring blir därför noll. De medel som sparades in har märkts av i verksamhetsplaneringen inför 2025, särskilt på Kvalitet- och utvecklingsavdelningen, och förvaltningen har ett stort behov av dessa medel i en tid när det krävs vissa satsningar för att klara av omställningen till ett nytt teknikparadigm.

Efter rekommendation från Revisionskontoret kommer Kommunstyrelsen att arbeta med att se över vilka kostnader som Stadsledningskansliet vidarefakturerar andra förvaltningar.

Kommungemensam ram

Den kammungemensamma ramen för 2025 är 144,7 mnkr .

Ramen innefattar bidrag, till exempel medlemsbidrag till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund och Sveriges Kommuner och Regioner, kostnader för att få använda musik i stadens verksamheter, extratjänster som köps från Västtrafik samt den hyra som staden står för när det gäller stiftelsen Protekos lokaler. När det gäller extratjänster som köps från Västtrafik har kalkylmodellen för kostnaden för seniorkorten gjorts om, och den förändrade kalkylmodellen innebär en ökning av kostnaderna med 1,7 mnkr. För att lösa denna finansiering behövs en ramförstärkning.

Beslutsunderlag

Budget 2025 – Planeringsunderlag Kommunstyrelsen

Samverkan

FSG 2023-05-23

Beslutet expedieras till

1. Magnus Thor magnus.thor@boras.se
2. Kommunstyrelsen Diarium KS.diarium@boras.se
3. Roger Kardell Roger.Cardell@boras.se

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens Ordförande

Svante Stomberg
Stadsdirektör

BORÅS STAD

Budget 2025 - Planeringsunderlag

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys	5
3 Nämndens uppdrag och ansvar	7
3.1 Nämndens grunduppdrag.....	7
3.2 Uppdraget som arbetsgivare	8
3.3 Mänskliga rättigheter	9
3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar	10
3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar.....	13
4 Kommunfullmäktiges fokusområden	14
5 Resurser	14
5.1 Stadsledningskansliet.....	14
5.2 Ekonomiska förutsättningar	14
5.3 Verksamhet 2025	15
5.4 Kommungemensam verksamhet.....	19
5.5 Ekonomiska förutsättningar	19
5.6 Verksamhet 2025	20
6 Investeringar	22
6.1 Sammanställning Investeringsvolymer	22
6.2 Investeringar, årliga anslag	23
6.3 Investeringar som löper över flera år.....	25
7 Exploateringsprojekt	27

1 Inledning

Kommunstyrelsen är den nämnd inom Borås Stad som har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnder, bolag och samarbetsorgan. Kommunstyrelsen bereder också ärenden till Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har ett i kommunallagen särskilt reglerat ansvar för att hålla övriga nämnder under uppsikt, vilket även omfattar kommunala bolag samt eventuella kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ska även arbeta med intern kontroll. Uppsiktsplikten är av yttersta betydelse för en god ledning och styrning av Borås Stad.

Kommunstyrelsen har två ramar: Stadsledningskansliet och Kommungemensam verksamhet. Respektive rams utmaningar beskrivs nedan.

Stadsledningskansliets ram

Stadsledningskansliets ram för 2025 uppgår till 151,5 mnkr. Stadsledningskansliet utgör Kommunstyrelsens tjänstepersonsorganisation och har åtta avdelningar. (Respektive avdelning beskrivs i avsnitt 5.)

Under 2025 ställs Stadsledningskansliet inför både verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Verksamhetsmässigt behöver förvaltningen påbörja förflyttningen mot att använda artificiell intelligens (AI) i sina processer och fundera över vad som görs i dag som kan göras på ett annat sätt eller kanske inte behöver göras alls. Dessutom behöver förvaltningen arbeta med de stora dragen över hur hela staden ska göra förflyttningen mot större digitalisering och nyttjande av AI och hur Kommunstyrelsens och Stadsledningskansliet styrning i staden ska implementeras i framtiden. Dessutom kommer Stadsledningskansliet att arbeta med förvaltningens interna styrningen.

Stadsledningskansliet kommer därtill att under 2025 arbeta med att integrera klimatarbetet som en naturlig del av den löpande verksamheten och styrningen.

Ekonomiskt finns ett antal utmaningar. Stadsledningskansliet har sedan 2023, och enligt tidigare beslut, betalat ut 0,8 mnkr till Borås TME för trygghetsskapande arbete. Denna kostnadspost har inte fått någon finansiering, utan har fått lösas genom att andra kostnadsposter varit lägre både 2023 och 2024. Stadsarkivet fick under 2024 en utökad hyra med 0,3 mnkr, vilken inte kan finansieras inom nuvarande ram. Stadsarkivet har också historiskt haft ett nära samarbete med föreningen Föreningsarkivet, som tillhandahåller arkiveringshjälp till andra föreningar i Borås Stad. Stadsarkivet har sedan 2023 tagit över ansvaret för den personal som tidigare var anställd av Föreningsarkivet. Att finansiera denna verksamhet kommer att vara svårt över tid och Stadsarkivet behöver se över vilka möjligheter det finns med att stötta verksamheten med ordinarie personal och teknisk utveckling.

Avdelningen Sekretariatet ansvarar för administrationen av Kommunfullmäktiges beredning, även om denna verksamhet ligger på en annan nämnd än Kommunstyrelsen. För tillfället har Kommunfullmäktige ramanslag för att finansiera en tjänst som ska sköta administrationen, men i praktiken utförs Kommunfullmäktiges administration av flera personer på Administrativa enheten på Stadsledningskansliet som delar på ansvaret. För att tydliggöra arbetsfördelningen föreslås att den ram som Kommunfullmäktige har för en administrativ tjänst flyttas till Stadsledningskansliet.

Stadsledningskansliet ger årligen 3,5 mnkr i driftbidrag till föreningen Marketplace Borås. Detta bidrag har tidigare finansierats genom avsättningar på balanskonto, vilket rent redovisningsmässigt inte har varit korrekt. Dessa medel är dessutom förbrukade efter 2024. Om Stadsledningskansliet ska kunna fortsätta betala ut bidraget till Marketplace behövs en ramförstärkning.

Koncerninköp finansieras delvis av en provision som förvaltningarna betalar på alla inköp som görs inom samordnade avtal. Volymen av dessa inköp har inte blivit tillräckligt omfattande för att finansieringsupplägget ska bära sig, utan det saknas ungefär 3 mnkr saknas. För att undvika denna typ av finansieringsproblematik framöver föreslås en översyn av hur Koncerninköps finansiering bäst bör

se ut.

Inför budgetåret 2023 flyttades Mark- och exploateringsavdelningen från Stadsledningskansliet till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Vid denna tidpunkt var avdelningen underfinansierad med 3 miljoner kronor. För att lösa detta drog andra avdelningar på Stadsledningskansliet ner på sina budgetar innan överlämnandet skedde. Till 2024 flyttades den löpande driften av denna budget över till Samhällsbyggnadsnämnden. Dock stannade investerings- och exploateringsdelen samt intäkter och kostnader kopplade till den strategiska markförsörjningen kvar hos Kommunstyrelsen och återfördes till Stadsledningskansliet.

Kommunstyrelsen föreslår nu att den strategiska markförsörjningen får en egen budgetram. Detta skulle säkerställa att intäkter, som kan variera kraftigt, hanteras separat och inte påverkar Stadsledningskansliets vanliga verksamhet. Fluktuationer i dessa intäkter kan orsaka stora variationer i Stadsledningskansliets budget, vilket försvårar verksamhetsplaneringen och kan leda till plötsliga kostnadsökningar eller nedskärningar. Samtidigt kan plötsliga intäktsökningar leda till oplanerade satsningar utan att ha genomgått den normala politiska budgetprocessen.

Intäkterna kan minska när staden säljer mark och förlorar intäktsgenererande tillgångar, eller öka när staden förvärvar ny mark, skriver om avtal eller genom indexuppräknningar som till exempel konsumentprisindex (KPI).

Under 2023 skedde en ökning av intäkterna i den strategiska markförsörjningen just med anledning av ökad KPI. Denna ökning fortsatte in i 2024 och den strategiska markförsörjningen har nu i praktiken ungefär intäkter på 3 mnkr mer än budget. Med andra ord hade Stadsledningskansliet inte behövt att spara in i samband med att Mark- och exploateringsavdelningen flyttade till en ny ram. Kommunstyrelsen föreslår därför att de 3 mnkr som Stadsledningskansliet lämnade ifrån sig när Samhällsbyggnadsförvaltningen tog över ansvaret för Mark- och exploateringsavdelningen lämnas tillbaka till Stadsledningskansliets ram. I praktiken innebär denna flytt att Stadsledningskansliet får ett utökat kommunbidrag, samtidigt som den strategiska markförsörjningen ökar sin intäktsbudget. Nettot av denna förändring blir därför noll. De medel som sparades in har märkts av i verksamhetsplaneringen inför 2025, särskilt på Kvalitet- och utvecklingsavdelningen, och förvaltningen har ett stort behov av dessa medel i en tid när det krävs vissa satsningar för att klara av omställningen till ett nytt teknikparadigm.

Efter rekommendation från Revisionskontoret kommer Kommunstyrelsen att arbeta med att se över vilka kostnader som Stadsledningskansliet vidarefakturerar andra förvaltningar.

Kommungemensam ram

Den kammungemensamma ramen för 2025 är 144,7 mnkr .

Ramen innefattar bidrag, till exempel medlemsbidrag till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund och Sveriges Kommuner och Regioner, kostnader för att få använda musik i stadens verksamheter, extratjänster som köps från Västtrafik samt den hyra som staden står för när det gäller stiftelsen Protekos lokaler.

Ramen har fått ramförstärkning motsvarande 1,6 procent. Då Räddningstjänstförbundets och Boråsregionens kostnader ökar med 2,5 procent kommer dessa verksamheter inte att gå ihop. Ungefär 2 mnkr saknas för att verksamheterna ska gå ihop.

Protekos hyra är ännu inte förmedlad. Viss risk för underfinansiering av den finns

När det gäller extratjänster som köps från Västtrafik har kalkylmodellen för kostnaden för senior korten gjorts om, och den förändrade kalkylmodellen innebär en ökning av kostnaderna med 1,7 mnkr. För att lösa denna finansiering behövs en ramförstärkning.

2 Möjligheter, utmaningar och risker - Omvärldsanalys

Att omvärldens påverkan på den egna organisationen måste diskuteras när man planerar sin verksamhet i det korta och långa perspektivet har antagligen alltid förekommit. Dock förefaller omvärlden ha en större påverkan på Borås Stad än på mycket länge. Samtidigt som det pågår krig i Europa befinner staden sig i början av det som kan vara den största teknologiska omvälvningen mänskligheten någonsin ställts inför. På grund av demografiska förändringar måste samhället lägga grunden för att hantera att allt fler blir allt äldre och att en mindre andel personer i yrkesför ålder som kan försörja dessa människor. Jämsides med att allt detta blir grövre brottlighet ännu mer vanligt förekommande

Hur dessa olika fenomen kommer att påverka Borås Stad och Kommunstyrelsens verksamhetsområden är givetvis omöjligt att säga med bestämdhet. Nedan behandlas dock några olika trender som sannolikt kommer att påverka Borås Stad i den nära framtiden.

Styrning och samordning i en förändrad värld

Andelen äldre personer växer och antas fortsätta växa, samtidigt som andelen personer som ska försörja dem blir mindre. Det finns egentligen bara en lösning på detta problem: effektivisering. Samhället i stort och Borås Stad som organisation måste bli bättre på att dels välja rätt saker att lägga resurser på, dels få ut mer effekt av de resurser som används.

Att försöka effektivisera verksamheter har länge varit en naturlig del av uppgiften alla organisationer. När vi går in i 2025 har dock *möjligheterna att kunna effektivisera* ökat markant. Det sker nya landvinningar inom artificiell intelligens (AI) mer eller mindre varje dag, och då är tekniken fortfarande bara i början av hur långt AI kan nå. Potentialen att digitalisera och automatisera processer blir konstant större. Utsikterna för att kunna använda de nya verktyg som står till buds är goda.

Dock är det i denna förändringsresa viktigt att poängtera att de nya verktygen måste *användas*, och det är inte bara redskapen vi använder som behöver bytas ut, utan även sättet vi jobbar på, hur vi använder redskapen, måste förändras. För Kommunstyrelsens verksamhet, som till största del handlar om styrning och samordning, kommer denna resa i det korta perspektivet framför allt att handla om effektivisering av administrativa processer och datadriven analys. I långa perspektivet kommer det dock att handla om en strategisk förflyttning och staka ut hur Borås Stad ska fungera i det nya tidevarvet.

För att göra denna omställning kommer det vara viktigt att dels rekrytera rätt kompetenser, dels att se till att nuvarande personal har rätt kunskaper, färdigheter och förmågor för att hänga med på förändringsresan. Möjligheten till ett livslångt lärande för vår personal kommer inte bara att vara ett sätt att få personer att se Borås Stad som en attraktiv arbetsgivare, utan också ett måste för att organisationen ska ha rätt kompetenser hos de anställda. Konkurrensen om rätt arbetskraft är hård och kommer antagligen bli hårdare i framtiden.

Även om den teknologiska utvecklingen på många sätt och vis är en nödvändighet för att vi i framtiden ska klara av vårt uppdrag, är den också förknippad med vissa utmaningar. För det första är det inte bara Borås Stad som får nya verktyg till analys, utan även organisationens intressenter så som kommunmedlemmar, stat, EU och banker. Kraven på att kunna framställa mer information om den egna organisationen och det arbete som utförs torde öka när datainsamling och dataanalys blir mer lättåtkomlig. Dessutom leder en ökad digitalisering till att den information vi producerar måste skyddas. När processerna som digitaliseras blir fler och mängden systemstöd och integrationer dem emellan ökar, tilltar också eventuella risker för att data ska lagras på ett icke korrekt sätt. Att välja rätt balans mellan effektivisering och säkerhet kommer att ha stor påverkan.

Osäker omvärld

Rysslands anfallskrig i Ukraina förde med sig en rad förändringar på den europeiska kartan. Sveriges medlemskap i Nato och tilltagande oroligheter i Mellanöstern har också skapat nya förutsättningar i världspolitiken. Upprustning och förberedelse för kris har fått mycket större utrymme i det offentliga rummet än tidigare, även om krismedvetenheten hade ökat under pandemin.

I krisberedskap och civilt försvar har Sveriges kommuner en viktig roll att spela. I en mer digital tid kan också krig och kriser ta sig andra uttryck än de konventionella uttrycken, i form av till exempel väpnad konflikt och avsaknad av livsmedel. När en stor del av befolkningen får mycket av sina nyheter från andra medier än de traditionella, måste Borås Stad ha en stark beredskap för att möta desinformationskampanjer. När en stor del av den offentliga servicen genomförs digitalt, måste staden dels ha robusta system som står emot attacker, dels ha beredskap att kunna aktivera reservsystem.

Oroligheterna i världen har också påverkat flera produktions- och leveranskedjor, vilket har fört med sig en generell prisuppgång på varor och tjänster som Borås Stads köper. Den kommunala ekonomin, som redan tidigare var begränsad av yttre ramar, är än mer ansträngd.

I Sverige ökar dessutom otryggheten bland många invånare. Närmast dagligen skrivs det om mycket grov brottlighet på lokal och nationell nivå. Problemen kring otrygghet är därtill sällan isolerade till ett enda område, utan de påverkar människor i olika åldrar, kön, socioekonomisk bakgrund och etnicitet. Kommunstyrelsen bör samarbeta med andra nämnder, myndigheter och organisationer för att få en helhetsbild av problemet. Genom att integrera olika perspektiv mer effektiva åtgärder utformas.

Hållbarhet

Borås Stad, liksom övriga världen, står inför en rad hållbarhetsutmaningar i. Dessa utmaningar spänner över miljö, social välfärd och ekonomisk stabilitet och kräver lösningar som har helheten i fokus för att säkerställa en hållbar framtid. Borås har som mål att uppnå klimatneutralitet senast 2030, vilket kräver omfattande omställningar inom energiförsörjning, transport, och avfallshantering. Centrala åtgärder inkluderar övergången till förnybara energikällor och energieffektiviseringar i kommunens byggnader och faciliteter.

Det viktigt att alla Borås invånare har tillgång till grundläggande tjänster i form av utbildning, hälsovård och social omsorg. Borås måste fortsätta arbeta för att minska sociala klyftor och främja integration, vilket innebär förstärkt stöd till marginaliserade grupper och effektiva program för nyanländas inkludering.

För att möta de ekonomiska pressor som urbanisering och befolkningsförändringar medför, måste Borås balansera behovet av hållbara investeringar. Detta är avgörande för kommunens förmåga att upprätthålla en stabil ekonomi och finansiera framtida infrastrukturprojekt. Att hantera dessa omfattande utmaningar kräver innovativa lösningar och stark samverkan mellan olika kommunala sektorer.

Inom hållbarhetsområden har den senaste tiden finansmarknaden på ett tydligare sätt börjat institutionalisera frågan om hållbarhet. Gröna investeringar, vilka syftar till att placera pengar i projekt som gynnar en hållbar utveckling, har ökat i popularitet och har blivit ett sätt för Borås Stad att finansiera sina investeringsprojekt. EU har tagit fram ett direktiv för icke-finansiell hållbarhetsrapportering (CSRD) i bolag, där krav på hållbarhetsrapportering kommer vara tvingande för företag på ett sätt som tidigare inte förekommit. I längden är det dessutom inte otroligt att CSRD, eller något liknande, även blir tvingande för kommuner att följa.

Hållbarhetsfrågor förefaller komma in i allt fler områden och vävas samman till en fråga. Och i och med den tekniska utvecklingen kommer det förhoppningsvis kunna vara möjligt att följa upp stadens hållbarhetsarbete på ett mycket effektivare sätt och en del av den ordinarie styrningen.

3 Nämndens uppdrag och ansvar

3.1 Nämndens grunduppdrag

Kommunstyrelsen är en nämnd inom Borås Stad som har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnder, bolag och samarbetsorgan. Kommunstyrelsen bereder också ärenden till Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen styr, leder, utvecklar och samordnar kommunkoncernens verksamhet inom områden som är övergripande och gemensamma. Tillsammans med Borås Stads nämnder och bolag arbetar Kommunstyrelsen med att skapa förutsättningar för samordning och samarbete i syfte att förenkla och förbättra för boråsarna samt att verka för en hållbar samhällsutveckling

Med ”Visionen om framtidens Borås” i fokus arbetar Kommunstyrelsen med att ge riktning och hållning i övergripande frågor av hela-staden-karaktär.

3.1.1 Så här genomför nämnden sitt grunduppdrag under kommande år

Kommunstyrelsen arbetar med stadens uppdrag som välfärdsaktör, demokrati- och samhällsaktör samt arbetsgivare genom att styra, leda och samordna kommunkoncernens övergripande strategiska arbete.

Med ett tydligt fokus på att skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling och största möjliga nytta för alla som bor, verkar och möts i Borås driver Kommunstyrelsen arbetet med principiellt viktiga frågor för Borås Stad. Stadens hållbarhetsarbete utgör ett av flera viktiga strategiska utvecklingsområden som sätter sin prägel på nämndens arbete. Genom ett aktivt arbete med bland annat strategisk samhällsplanering, mark- och exploateringsfrågor och beredningsarbete bidrar Kommunstyrelsen med att utveckla Borås Stad i riktning mot visionen om framtidens Borås, ytterst för dem som bor, lever och verkar i kommunen.

I Kommunstyrelsens roll som styrfunktion ingår att styra, leda och samordna kommunens ekonomi och verksamhet utifrån gällande lagstiftning och praxis. Kommunstyrelsen lämnar förslag till budget och tillser att nämndernas verksamhet bedrivs enligt de ekonomiska ramar och mål som Kommunfullmäktige beslutat om, eller som gäller enligt annan lag och föreskrift. Vidare följer Kommunstyrelsen upp den ekonomiska förvaltningen och föreslår omprioriteringar eller åtgärder för Kommunfullmäktige om det bedöms att så krävs.

Med stöd av visionen ”Vision om framtidens Borås” och stadens styr- och ledningssystem utövar Kommunstyrelsen sitt grunduppdrag som bland annat innebär att förvalta och utveckla stadens planering- och uppföljningsprocess, samordna styrningen i framtagandet av styrdokument och främja dialog och samråd med nämnder och styrelser i olika frågor av hela staden karaktär.

Arbetet innebär bland annat att Kommunstyrelsen förvaltar stadens resursfördelningsmodell och föreslår hur nämndernas ramar ska fördelas utifrån särskilda politiska prioriteringar från Kommunfullmäktige samt utifrån prognoser och behovsbedömningar. Därtill bereder Kommunstyrelsen nämndernas förslag till budget inför Kommunfullmäktige.

Under året sker uppföljningar av nämnder, styrelser och samordningsorgan både genom återkommande dialoger, rapporteringar och genom specifik uppföljning och granskning. I Kommunstyrelsens samordnande och beredande uppdrag ingår att ansvara för rapportsammanställningar och övrig ärendeberedning till Kommunfullmäktige.

3.1.1.1 Uppdrag från nämnd 2025

3.2 Uppdraget som arbetsgivare

Stadsledningskansliet har vuxit från 116 till 144 tillsvidareanställningar mellan 2017 och 2023. För samtliga anställda, inklusive visstidsanställningar, är motsvarande siffror 123 anställda 2017 och 163 anställda 2023. Sett till förvaltningens avdelningar har vissa avdelningar vuxit kraftigt under tidsperioden medan andra avdelningar inte vuxit alls.

Utifrån ekonomiska förutsättningar behöver förvaltningen en strategi för i vilken, om någon, omfattning personalstyrkan ska växa. Det kan vara så att vissa avdelningar har behov av att fortsätta öka för att möta kommande uppdrag och behov.

Utökade uppdrag kommer i första hand att hanteras genom omstruktureringar inom och mellan avdelningar; om förvaltningen ska göra något nytt så kan den behöva sluta göra något annat, och om någon avdelning ska växa kan någon annan behöva minska. Stadsledningskansliet kommer inte att skapa arbetsbristsituationer och övertalighet. I stället kommer beslut om återanställning när vakanser uppstår tas utifrån huruvida tjänsten ifråga kan lösas av omstruktureringar inom befintlig personalstyrka, vilket i sin tur kan medföra att resurser frigörs för att tillsätta något annat uppdrag som behöver prioriteras.

I ett kortsiktigt perspektiv kan ett större nyttjande av anställningsformer som exempelvis projektanställning och särskild visstidsanställning (SÄVA) vid tillfälliga förstärkningar av arbetsstyrkan vara ett alternativ för att möta behov av att hantera vissa uppdrag utan att varaktigt utöka personalstyrkan.

Arbetsstyrkan i landet förväntas fortsättningsvis behöva vara beredd på att ställa om för att möta förändrade krav, behov och förutsättningar på arbetsmarknaden. Exempelvis pekar Sveriges Kommuner och Regioner på att kommuner och regioner behöver arbeta annorlunda för att möta den demografiska utmaningen. Detta behov av omställning står även Stadsledningskansliet inför.

Personalomsättning

Förvaltningen har haft en relativt hög personalomsättning över tid vilken kulminerade i 14,97 procent respektive 11,57 procent (med respektive utan pensionsavgångar) 2023. Här finns både en utmaning och en möjlighet – att behålla och vid behov rekrytera kompetens samt möjligheten att ändra eller avveckla tjänster när de blir vakanta.

För att identifiera bakomliggande orsaker till den relativt höga personalomsättningen kommer HR-funktionen att genomföra avgångsamtal med anställda som slutar och redovisa sammanställningar av dessa för ledningsgruppen för att öka förståelsen för orsakerna till, och långsiktigt hantera, personalomsättningen. Att behålla och utveckla personalstyrkan förväntas vara minst lika viktigt som att attrahera ny personal genom rekrytering.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Förvaltningens sjukfrånvaro har ökat över tid från 1,73 procent 2017 till 4,15 procent 2023, men den är fortfarande låg i jämförelse med Borås Stad generellt. Förvaltningens HR-funktion kommer att fortsätta att stötta cheferna vid sjukskrivningar som är, eller riskerar bli, långvariga.

Det finns anledning att undersöka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på förvaltningen dels utifrån resultatet från 2023 års medarbetarenkät vad gäller exempelvis arbetsbelastning, dels utifrån förvaltningens kostnad för företagshälsovård, i synnerhet stödsamtal, ökat kraftigt under senare år – från 74 729 kronor 2022 till 135 363 kronor 2022. Det här arbetet kommer att ske tillsammans med fack- och skyddsorganisationen i förvaltningssamverkansgrupp (FSG) samt rapporteras till ledningsgruppen. Borås Stad har gott om stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet i SAM-kalendern, vilket gör att detta arbete bär ske genom verktyg som redan finns till hands. En sådan strategi är att genomföra ett förvaltningsgemensamt arbete med den så kallade Mätstickan för att samordna och

utveckla det verktyget.

Arbetstid och ledighet

År 2023 hade förvaltningen en semesterskuld på ungefär 1 300 semesterdagar och ett flexsaldo på plus cirka 3 800 timmar. Detta kan medföra att personalstyrkan inte tar ut semesterdagar och flexid i den omfattning som är att förvänta utifrån den återhämtning som är intentionen med semesterledighet och flexidsavtal. Det finns därför anledning att de interna HR- och ekonomifunktionerna tillsammans med ansvariga chefer följer upp dessa personalnyckeltal och att cheferna för dialog om ledighetsuttag med medarbetare som har mycket plusflex och/eller många sparande semesterdagar, i syfte att öka återhämtningen inom personalstyrkan.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsplanen utgör en karta för förvaltningens kompetensförsörjningsbehov. Det finns dock utmaningar i att ta fram en kompetensförsörjningsplan för en förvaltning med så spridda uppdrag och så uppdelad organisation som Stadsledningskansliet. Förvaltningens ungefär 160 anställda är organiserade inom åtta avdelningar och inom personalstyrkan ryms ett 70-tal befattningar.

Inför 2025 är kompetensförsörjningsplanen den enskilt högst prioriterade frågan i Stadsledningskansliets interna HR-arbete. Planen syftar till att ge Stadsledningskansliet ett verktyg för att stötta förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsfrågor och prioriteringar inom personalstrukturen.

Med en kompetensförsörjningsplan kan förvaltningen skapa en långsiktig planering för hur organisationen ska utvecklas över tid de närmaste åren, och under 2025 kommer Stadsledningskansliet att ta fram en kompetensförsörjningsplan för förvaltningen. Som del i arbetet med kompetensförsörjningsplanen kommer Stadsledningskansliets befattningsstruktur ses över för att undersöka om den är anpassad till förvaltningens behov.

Stadsledningskansliet står, liksom övriga verksamheter inom Borås Stad, inför möjligheterna och utmaningarna som AI medför. Förvaltningen kommer sannolikt påverkas av utvecklingen inom AI, vilket antas få en direkt påverkan på tjänstepersonsorganisationen. AI kan komma att helt eller delvis ersätta vissa arbetsuppgifter medan det kommer att stödja och underlätta andra. Stadsledningskansliet har därför anledning att så snart som möjligt lokalt förankra den stadsövergripande AI-strategin som är under framtagande.

3.2.1 Indikatorer

3.3 Mänskliga rättigheter

Kommunstyrelsen arbetar för att Borås Stad ska vara en organisation där mänskliga rättigheter respekteras, främjas och tillgodoses. Kommunen är skyldig att följa grundlag, konventioner och lagstiftning för att säkerställa att mänskliga rättigheter tillgodoses. Kommunstyrelsen ansvarar för att mänskliga rättigheter säkerställs och att allt arbete utgår från medborgarnas lika rättigheter oavsett förutsättningar. I Program för mänskliga rättigheter på lokal nivå slår Borås Stad fast sin ambition i arbetet för en inkluderande stad.

Under 2025 kommer Kommunstyrelsen att fortsätta inkludera arbetet med mänskliga rättigheter i stadens ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Mänskliga rättigheter är en del av kommunens grunduppdrag och ska därför inte följas upp vid sidan om annan verksamhet.

Utifrån *Utvärdering av Borås Stads modeller för att följa upp kvalitet* kommer staden att fortsätta samla och tillgängliggöra data för att förenkla uppföljnings- och analysarbete, samt säkerställa genomtänkt mätande som svarar mot stadens vision och mål. För att allas lika rättigheter ska säkerställas behövs bredare analyser och även kompletterande underlag från dialoger med dem det berör.

Under 2025 kommer Kommunstyrelsen fortsätta att arbeta med SKR:s modellkoncept för jämställdhet,

vilket är en del av arbetet med mänskliga rättigheter.

Under 2024 gjordes en översyn av hur staden arbetar med hållbar utveckling - där mänskliga rättigheter är en förutsättning för att uppnå ett hållbart samhälle. Fokus under 2025 kommer vara att skapa samordning i arbetet mellan de tre hållbarhetsdimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Kommunstyrelsen kommer också fortsätta att utveckla konsekvensanalyser för att synliggöra hur arbetssätt, beslut och insatser kan påverka olika grupper: kvinnor, män, flickor, pojkar och andra, och beroende på vilken ålder, bakgrund, etnisk tillhörighet eller religion någon tillhör, om personen har funktionsnedsättning och/eller vilken sexuell läggning en person har. Revisionen 2022 bedömde att Borås Stad behövde utveckla arbetet med barns rättigheter. Konsekvensanalyserna ska bidra till att barns rättigheter säkerställs och synliggörs.

Arbetet med att implementera *Riktlinjer – delaktighet och inflytande för medborgare* ska fortsätta och den digitala vägledningen för delaktighet och inflytande kommer att testas, utvecklas och spridas. Samtliga avdelningar och medarbetare ska involvera medborgarna i frågor som berör dem.

3.4 Så här följer nämnden upp sitt uppdrag och ansvar

Området mänskliga rättigheter och ungdomsarbetet spänner över flera organisatoriska nivåer och berör samtliga nämnder och bolag inom Borås Stad. Arbetet följs därför upp på flera sätt - dels genom uppföljningar och medborgar- och brukarundersökningar, dels via nämndernas jämställdhetsmål. Andra uppföljningar som görs är genom lokal uppföljning av ungdomspolitiken, Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) och Valfärdsbokslutet. Satsningen kring ett Socialt hållbart Borås följs upp genom de handlingsplaner och särskilda indikatorer som är kopplade till de effektmål som är beslutade inom området. Vissa uppdrag följs upp genom särskilda rapporter till Kommunstyrelsen, till exempel äldreombudets och elevombudets rapporter.

Uppdraget för det strategiska arbetet med personal-, löne- och arbetsgivarpolitik följs upp genom personalekonomisk redovisning samt det systematiska arbetsmiljöarbetet i Stratsys och medarbetarenkäten.

Kommunikationen i större projekt och i kommunikationsinsatser utvärderas. Genom Medborgarundersökningen, som är en attitydmätning som genomförs av Statistiska centralbyrån, mäter Borås Stad allmänhetens uppfattning om kommunens bemötande, information och delaktighet. Med hjälp av analysverktyg för stadens webbplats boras.se och Borås Stads intranät undersöks besökarnas beteenden och mönster. Dessa analyser ligger till grund för hur informationen på webbplatserna struktureras. På stadens konton i sociala medier mäts engagemang och våra målgrupper analyseras för att följa upp hur stadens budskap tas emot och uppfattas.

Finansverksamheten och internbankens verksamhet följs upp, utöver årsredovisningen, genom månadsrapporter till Kommunstyrelsen. Det sker en årlig åiterrapportering till Kommunstyrelsen avseende förvaltning av stiftelsekapital.

Strategisk IT:s verksamhet följs upp genom månadsrapporter till Kommunstyrelsen samt i årsredovisningen.

Stadsjuristernas ärenden registreras och följs upp årligen i årsredovisningen.

Uppföljning av Koncerninköps grunduppdrag görs genom avstämningar med stadsdirektören och ansvarigt kommunalråd samt Upphandlingsrådet.

3.4.1 Indikatorer

Indikatorer																													
<p>Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).</p> <p>Utfall 2022 3,44</p> <p>Utfall 2023 3,5</p> <p>Utfall 2024 3,5</p>	<table border="1"> <caption>Utfall</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2020</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>3,44</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>3,5</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2020	3,5	2021	3,44	2022	3,5	2023	3,5	2024	3,5																
År	Utfall																												
2020	3,5																												
2021	3,44																												
2022	3,5																												
2023	3,5																												
2024	3,5																												
<p>Så nås målet för indikatorn Fortsatt arbete kring insikt och att tillsammans med förvaltningar och intressenter inom tillväxtområdet jobba aktivt med service. Näringslivsavdelningen samordnar arbetet.</p>																													
<p>Rankingen i SKR:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka</p> <p>Utfall 2022 73</p> <p>Utfall 2023 73</p> <p>Utfall 2024 75</p>	<table border="1"> <caption>Utfall</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2020</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>78</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2024</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2020	73	2021	78	2022	73	2023	73	2024	75																
År	Utfall																												
2020	73																												
2021	78																												
2022	73																												
2023	73																												
2024	75																												
<p>Så nås målet för indikatorn Ständigt arbete tillsammans med berörda förvaltningar för att skapa Sveriges bästa näringslivsklimat genom en rad åtgärder. Beslutade förbättringsåtgärder fullföljs under budgetåret.</p>																													
<p>Antal gästrätter i Borås ska öka.</p> <p>Utfall 2022 235 154</p> <p>Utfall 2023 231 373</p> <p>Utfall 2024 228 640</p>	<table border="1"> <caption>Utfall</caption> <thead> <tr> <th>Tidpunkt</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T1 2020</td> <td>215 000</td> </tr> <tr> <td>T2 2020</td> <td>165 000</td> </tr> <tr> <td>År 2020</td> <td>125 000</td> </tr> <tr> <td>T1 2021</td> <td>105 000</td> </tr> <tr> <td>T2 2021</td> <td>125 000</td> </tr> <tr> <td>År 2021</td> <td>165 000</td> </tr> <tr> <td>T1 2022</td> <td>185 000</td> </tr> <tr> <td>T2 2022</td> <td>225 000</td> </tr> <tr> <td>År 2022</td> <td>240 000</td> </tr> <tr> <td>T1 2023</td> <td>245 000</td> </tr> <tr> <td>T2 2023</td> <td>240 000</td> </tr> <tr> <td>År 2023</td> <td>235 000</td> </tr> <tr> <td>T1 2024</td> <td>230 000</td> </tr> </tbody> </table>	Tidpunkt	Utfall	T1 2020	215 000	T2 2020	165 000	År 2020	125 000	T1 2021	105 000	T2 2021	125 000	År 2021	165 000	T1 2022	185 000	T2 2022	225 000	År 2022	240 000	T1 2023	245 000	T2 2023	240 000	År 2023	235 000	T1 2024	230 000
Tidpunkt	Utfall																												
T1 2020	215 000																												
T2 2020	165 000																												
År 2020	125 000																												
T1 2021	105 000																												
T2 2021	125 000																												
År 2021	165 000																												
T1 2022	185 000																												
T2 2022	225 000																												
År 2022	240 000																												
T1 2023	245 000																												
T2 2023	240 000																												
År 2023	235 000																												
T1 2024	230 000																												
<p>Så nås målet för indikatorn Efter cirka ett år utan restriktioner har logimarknaden återhämtat sig och ser ljusst på framtiden. Både affärsresandet och turismen bör fortsätta öka under 2025 och Borås TME arbetar för att få fler besökare till evenemang, kongresser och våra besöksmål. Det skapas kampanjer och lockande erbjudande för att få besökare att stanna över natten, till exempel Familjen som expedition som startades upp under 2022 och är ett unikt koncept i Sverige. Med en helt ny konferensanläggning på ett av hotellen tillsammans med ytterligare 60 hotellrum samt planer på ett helt nytt hotell kommer fler aktörer att, tillsammans med Borås TME, arbeta för att fler väljer att övernatta i Borås.</p>																													

Indikatorer	
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall 2022 3,5</p> <p>Utfall 2023 4,2</p> <p>Utfall 2024 3,8</p>	
<p>Så nås målet för indikatorn Sjukfrånvaron ska följas upp och analyseras både avseende korttidsfrånvaro och långtidsfrånvaro. Kontinuerligt ska flexsaldon med fokus på höga plussaldon stämmas av då detta kan vara ett tecken på hög arbetsbelastning.</p>	
<p>Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</p> <p>Utfall 2022 68</p> <p>Utfall 2023 80</p>	
<p>Så nås målet för indikatorn Under 2022 infördes två förändringar för friskvårdsbidraget, dels digital ansökan via Heromawebb och dels togs motkravet på egeninsats av medarbetaren bort. Syftet var att förbättra erbjudandet och underlätta hanteringen av administration kring uttaget. De nya förutsättningarna kan medföra en ökad nyttjandegrad under 2024.</p>	

3.4.2 Verksamhetsmätt

3.4.2.1 Bostäder

Verksamhetsmätt		Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Antal nyproducerade bostäder i Borås tätort	KF	135	480	421	480	480
Antal nyproducerade bostäder utanför Borås tätort	KF	112	129	340	120	120
Förtätning av stadskärnan, antal nyinflyttade till centrum.	KF	27	64		200	200

3.4.2.2 Sysselsättning

Verksamhetsmätt		Årsutfall 2021	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Sysselsättningsgrad (20-64 år), %.	KF	81	82		77	77

3.5 Samarbeten för att klara nämndens uppdrag och ansvar

För att utföra Kommunstyrelsens uppdrag krävs samarbete med nämnder och bolag, och en stor del av arbetet kräver även samarbete utanför stadens verksamheter, till exempel med näringslivet, Högskolan i Borås, andra kommuner och Västra Götalandsregionen. Det förutsätts att avdelningar som lyder under Kommunstyrelsen arbetar tillsammans, men ett nära samarbete med nyckelpositioner utanför den egna organisationen är också en framgångsfaktor för att Kommunstyrelsen ska klara sina uppdrag. Genom omvärldsanalyser och samarbete med olika nätverk och myndigheter skapas ett bra underlag för Borås Stads arbete och fortsatta utveckling.

Det sker en samverkan i stråket Göteborg–Borås; detta arbete fortsätter med att belysa och utveckla potentialen i stråket mellan Västsveriges två största städer. Arbetet inriktas på att överbrygga administrativa gränser och arbeta fram konkreta förslag och inriktningar, där ny järnväg är en viktig del av arbetet för den önskade utvecklingen. Arbetet sker tillsammans med kommuner och kommunalförbund i stråket samt i nära kontakt med Västra Götalandsregionen och Swedavia.

Samtliga nämnder inom den samhällsbyggande sektorn har stor påverkan på uppdragens omfattning och genomförande och det finns ett ömsesidigt förhållande mellan dessa nämnder. Det är viktigt att gå i takt i detta eftersom samarbeten, beroenden och utförande av de olika delarna i processerna kräver insatser, beslut med mera från berörda nämnder och förvaltningar. Förutom mellan nämnder förutsätts ett nära samarbete med de kommunala bostadsbolagen, Nätkraft i Borås samt Borås Energi och Miljö AB. Dessutom påverkas uppdragens genomförande och resultat av marknaden, byggherrar, fastighetsägare, företag, privatpersoner, föreningar, organisationer och andra myndigheter. Alla är beroende av kommunen i rollen som markägare i många olika sammanhang samt vice versa genom att kommunen är beroende av myndigheter, andra nämnder med mera för att kunna utföra sina tilldelade uppdrag.

Det sker en nära samverkan och samarbeten med flera både externa och interna aktörer i arbetet med att förebygga och försvåra den organiserade brottsligheten och spridningen av odemokratiska budskap. Polismyndigheten, både regionalt och lokalt samt med flera polisiära funktioner, är en grundläggande förutsättning för att klara uppdraget. Kommunstyrelsen ansvarar också för en lokal myndighetssamverkan med nio myndigheter som samverkar kring en gemensam inriktning, vad gäller trygghet, rättvisa och demokrati. Denna samverkan syftar till att förebygga och försvåra dels för den organiserade brottsligheten, dels för oegentligheter och korrruption. Internt i Borås Stad sker samverkan med i stort sett samtliga förvaltningar och det finns en djupare samverkan med främst Arbetslivsförvaltningen genom arbetet mot till exempel hedersrelaterat våld och förtryck samt med Individ- och familjeomsorgsförvaltningen genom avhopparverksamheten.

När det gäller näringslivsfrågorna sker många olika samarbeten. Några exempel på samarbetspartners är stadens olika kluster, till exempel Marketplace Borås, E-handelsstaden, Creative Cluster samt det tekniska klustret med RISE, ASTA, Volvo, Ericsson med flera. Det sker också samverkan och nära samarbeten med Högskolan i Borås, Business Region Borås, Västra Götalandsregionen, EU, företagarföreningar samt Innovationssystemet (Science Park, Inkubatorn, Företagsstart, ALMI, Drivhuset med flera.

4 Kommunfullmäktiges fokusområden

Den politiska viljeinriktningen för Kommunfullmäktige sammanfattas genom 12 fokusområden för staden. Fokusområdena baseras på Borås Stads vision samt Borås Stads uppdrag som välfärdsaktör, samhällsutvecklare och demokratiaktör samt arbetsgivare.

Kommunstyrelsen har det strategiska uppdraget att samordna stadens arbete med fokusområden. Genom Kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska Kommunstyrelsen se till att arbetet sker systematisk och med stadens helhet i centrum. Kommunstyrelsen kommer under 2024 att se över hur nämnden arbetar med fokusområdena för att tydliggöra sin roll i styrmodellen. Detta kommer beskrivas tydligare i nämndbudgeten.

5 Resurser

5.1 Stadsledningskansliet

5.1.1 Resultat

5.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

Post	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025:1
Summa intäkter	81 785	95 364	97 464	
Summa kostnader	-246 364	-247 647	-246 063	
Buffert (endast i budget)	0	-1 534	0	
Nettokostnader	-164 579	-153 817	-148 599	
Kommunbidrag	166 604	153 817		
Resultat jämfört med kommunbidrag	2 025	0	5 218	
Akkumulerat resultat				
Nettoinvesteringar				

5.2 Ekonomiska förutsättningar

Kommunstyrelsens förvaltningsorganisation Stadsledningskansliet ger stöd och vägledning åt den politiska organisationen samt leder och samordnar olika strategiskt och övergripande forum, ofta med syftet att skapa förutsättningar för dialog och samverkan inom organisationen.

Stadsledningskansliet är Kommunstyrelsens förvaltning. Med ett tydligt fokus på helheten före delarna verkar Stadsledningskansliet i olika strategiska frågor som berör hela staden och dess invånare. Ett nära samarbete med stadens nämnder, förvaltningar och bolag är avgörande för att kunna utföra uppdraget på ett effektivt sätt.

Stadsdirektören och åtta avdelningschefer utgör tillsammans Stadsledningskansliet ledningsgrupp med uppgift att leda förvaltningens strategiska arbete.

Stadsledningskansliets ram för 2025 uppgår till 151,5 mnkr. I dagsläget får Stadsledningskansliet inte ihop sin ram. Anledningarna till det har beskrivits i planeringsunderlagets inledning och beskrivs också under respektive avdelning nedan.

Kommunstyrelsen får också stöd av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar för Kommunstyrelsens räkning avseende den strategiska samhällsplaneringen, stadens mark- och exploateringsverksamhet samt det miljö- och klimatstrategiska arbetet.

5.3 Verksamhet 2025

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025:1
Kontorsledning				
Intäkt	185	0	0	0
Kostnad	-19 964	-23 097	-23 897	-22 800
Nettokostnad	-19 779	-23 097	-23 897	-22 800
Kommunikation				
Intäkt	1 590	1 879	1 879	1 900
Kostnad	-12 718	-13 320	-13 320	-13 260
Nettokostnad	-11 128	-11 441	-11 441	-11 360
Sekretariat				
Intäkt	1 642	2 051	2 051	2 050
Kostnad	-29 755	-48 420	-48 420	-48 307
Nettokostnad	-28 113	-46 369	-46 369	-46 257
Ekonomistyrning				
Intäkt	5 402	3 738	3 738	3 740
Kostnad	-22 925	-23 939	-23 739	-23 670
Nettokostnad	-17 523	-20 201	-20 001	-19 930
Personal och förhandling				
Intäkt	12 103	1 747	1 747	1 800
Kostnad	-36 259	-22 893	-24 209	-22 683
Nettokostnad	-24 156	-21 146	-22 462	-20 883
Näringsliv				
Intäkt	6 054	3 128	3 128	3 150
Kostnad	-21 473	-19 446	-19 446	-19 380
Nettokostnad	-15 419	-16 318	-16 318	-16 230
Strategisk markförsörjning				
Intäkt	45 620	42 235	45 535	42 235
Kostnad	-26 017	-13 474	-13 474	-13 474
Nettokostnad	19 603	28 761	32 061	28 761
Kvalitet och utveckling				
Intäkt	4 530	3 717	3 717	3 700
Kostnad	-35 571	-20 920	-20 920	-20 391
Nettokostnad	-31 041	-17 203	-17 203	-16 691
Koncerninköp				
Intäkt	26 494	21 991	20 791	22 000
Kostnad	-38 228	-33 241	-31 241	-33 316

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025:1
Nettokostnad	-11 734	-11 250	-10 450	-11 316
Centrum för kunskap och säkerhet				
Intäkt	23 785	20 537	20 537	20 537
Kostnad	-29 471	-34 101	-32 601	-33 816
Nettokostnad	-5 686	-13 564	-12 064	-13 279
Buffert				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	0	-1 534	0	-1 515
Nettokostnad	0	-1 534	0	-1 515
Totalt				
Intäkt	127 405	101 023	103 123	101 112
Kostnad	-272 381	-254 385	-251 267	-252 612
Nettokostnad	-144 976	-153 362	-148 144	-151 500

5.3.1 Kontorsledning

Stadsledningskansliet har sedan 2023 enligt tidigare beslut betalat ut 0,8 mnkr till Borås TME för trygghetsskapande arbete. Denna kostnadspost har inte fått någon finansiering utan har fått lösas genom att andra kostnadsposter på förvaltningen har varit lägre än budget och kunnat täcka upp under både 2023 och 2024.

5.3.2 Kommunikation

Kommunikationsavdelningen ansvarar för strategisk intern och extern kommunikation. Uppdraget innebär att forma strategi, vara ett övergripande kommunikationsstöd och förvalta och utveckla kommunens övergripande kanaler för kommunikation.

Under 2025 fortsätter avdelningen arbetet med att utveckla och höja kvaliteten på kommunens kommunikation. Under året reviderar vi Borås Stads kommunikationspolicy och de grafiska reglerna, och utvecklar stadens stöd/handbok *Så kommunicerar vi i Borås Stad*.

Kommunikationsavdelningen bidrar med planering och stöd till förvaltningens och kommunens verksamheter i kommunikations-, marknadsförings- och PR-strategiska frågor och aktiviteter. Hit hör bland annat kommunikation i övergripande processer eller i samband med allvarliga händelser/olyckor eller förtroendefrågor.

Avdelningen fortsätter under 2025 sitt arbete med Borås Stads anseende. Här ingår arbetsgivarvarumärket, samt om *Platsen Borås* i samverkan med Borås TME, Högskolan i Borås med flera aktörer.

5.3.3 Sekretariat

Avdelningen Sekretariatet ansvarar för administrationen av Kommunfullmäktiges beredning, även om denna verksamhet ligger på en annan nämnd än Kommunstyrelsen. För tillfället har Kommunfullmäktige ramanslag för att finansiera en tjänst som ska sköta administrationen. I praktiken utförs som Kommunfullmäktiges av flera personer på Administrativa enheten som delar på ansvaret. För att tydliggöra detta föreslås att den ram som Kommunfullmäktige har för administrativ tjänst flyttas till Stadsledningskansliet. Tjänsten kommer att göras om till en val- och juridikkoordinator.

Stadsarkivet fick under 2024 en utökad hyra med 0,3 mnkr, som inte kan finansieras inom nuvarande ram. Stadsarkivet har också historisk haft en nära samarbete med föreningen Föreningsarkivet, som tillhandahåller arkiveringshjälp till andra föreningar i Borås stad. Stadsarkivet har sedan 2023 tagit över ansvaret för den personal som tidigare var anställd av Föreningsarkivet. Att finansiera denna verksamhet över tid kommer vara svårt och Stadsarkivet behöver se över vilka möjligheter som finns med att sköta den delen av verksamheten med ordinarie personal och teknisk utveckling.

5.3.4 Ekonomistyrning

Under 2025 kommer Ekonomistyrningsavdelningen, med anledning av de demografiska och ekonomiska förutsättningarna, ha fokus på att arbeta fram underlag för den långsiktiga planeringen av verksamheterna i koncernen. Avdelningen ska också arbeta med implementering av hållbarhetsredovisningen (CSRD) inom bolagskoncernen, som från och med 2025 års redovisning är ett lagkrav. Genom att fortsatt vakanthålla en tjänst bedöms dessa åtgärder finansieras inom befintlig budgetram. Det kommer också under året vara ett fortsatt fokus på att driva digitaliseringsarbetet framåt tillsammans med övriga verksamheter i organisationen.

5.3.5 Personal och förhandling

Avdelningen ser ett behov av att än mer fokusera på att digitalisera HR-processerna och samarbeta med avdelningar som har kunskap om digitaliseringsprocesser. Även för interna utbildningar finns ett digitaliseringsbehov för att göra utbildningarna mer tillgängliga. Uppdragsgrupperna inom kompetensförsörjningen fortsätter och de pilotprojekt som genomförts som seminarium för chefer och HR att motivera medarbetare att stanna kvar i arbetslivet länge kommer att permanentas. Även inom projektet *Vardagsinnovationer* behövs fler pilotprojekt där medarbetare närmast verksamheterna hittar lösningar för att förbättra och förenkla arbetet.

För att hjälpa verksamheterna att kunna arbeta med effektivt med sjuktal, personalomsättning med mera kopplat till ekonomi behöver avdelningen arbeta mer med underlag och analyser. Detta görs med stöd av Nyckeltalsinstitutet och beslutsstödet Power BI. Det nya personalpolitiska programmet med riktlinjer är uppbyggt på nytt sätt och kommer kräva utbildning till HR och chefer. Även stadens nya samverkansavtal kommer innebära utbildningsinsatser för chefer, skyddsombud och samverkansgrupper. Arbetet med decentraliserad lönesättning fortsätter. Även det arbetet kräver utbildningsinsatser för att öka förståelsen för vad som påverkar lönesättningen.

Avdelningen har i dag i det korta perspektivet finansiering för projektet Organisationshälsa, men hur detta ska finansieras eller se ut i det långa perspektivet måste bestämmas under 2025.

5.3.6 Näringsliv

I Kommunstyrelsens uppdrag ingår att främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen. Uppdraget innebär att arbeta med tillväxt, etablering, näringslivsutveckling och internationell samordning.

Näringslivsavdelningen bevakar omvärlden och nya innovationer i syfte att förstå omvärldens förändring, vilket ger möjlighet att hjälpa stadens företag att ligga i framkant. Innovationerna sätter Borås Stad på kartan inte bara nationellt utan även internationellt. Avdelningen deltar proaktivt inom många utvecklingsområden. Tillsammans med en stor satsning i Västra Götalandsregionen kraftsamlar avdelningen, tillsammans med näringsliv och akademi, för att internationellt sätta Borås och Västsverige på kartan som textilens skarpa spets och mylla inom textil och mode.

Näringslivsavdelningen ger årligen 3,5 mnkr i driftbidrag till föreningen Marketplace Borås. Detta bidrag har tidigare finansierats genom avsättningar på balanskonto, vilket rent redovisningsmässigt inte har varit korrekt. Dessa medel är dessutom efter 2024 förbrukade. Om Stadsledningskansliet ska kunna

fortsätta betala ut bidraget till Marketplace behövs en ramförstärkning.

5.3.7 Strategisk markförsörjning

Inför budgetåret 2023 flyttades Mark- och exploateringsavdelningen från Stadsledningskansliet till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Vid denna tidpunkt var avdelningen underfinansierad med 3 miljoner kronor. För att lösa detta drog andra avdelningar på Stadsledningskansliet ner på sina budgetar innan överlämnandet skedde. Till 2024 flyttades den löpande driften av denna budget över till Samhällsbyggnadsnämnden. Dock stannade investerings- och exploateringsdelen samt intäkter och kostnader kopplade till den strategiska markförsörjningen kvar hos Kommunstyrelsen och återfördes till Stadsledningskansliet.

Kommunstyrelsen föreslår nu att den strategiska markförsörjningen får en egen budgetram. Detta skulle säkerställa att intäkter, som kan variera kraftigt, hanteras separat och inte påverkar Stadsledningskansliets vanliga verksamhet. Fluktuationer i dessa intäkter kan orsaka stora variationer i Stadsledningskansliets budget, vilket försvårar verksamhetsplaneringen och kan leda till plötsliga kostnadsökningar eller nedskärningar. Samtidigt kan plötsliga intäktsökningar leda till oplanerade satsningar utan att ha genomgått den normala politiska budgetprocessen.

Intäkterna kan minska när staden säljer mark och förlorar intäktsgenererande tillgångar, eller öka när staden förvärvar ny mark, skriver om avtal eller genom indexuppräknningar som till exempel konsumentprisindex (KPI).

Under 2023 skedde en ökning av intäkterna i den strategiska markförsörjningen just med anledning av ökad KPI. Denna ökning fortsatte in i 2024 och den strategiska markförsörjningen har nu i praktiken ungefär intäkter på 3 mnkr mer än budget. Med andra ord hade Stadsledningskansliet inte behövt att spara in i samband med att Mark- och exploateringsavdelningen flyttade till en ny ram. Kommunstyrelsen föreslår därför att de 3 mnkr som Stadsledningskansliet lämnade ifrån sig när Samhällsbyggnadsförvaltningen tog över ansvaret för Mark- och exploateringsavdelningen lämnas tillbaka till Stadsledningskansliets ram. I praktiken innebär denna flytt att Stadsledningskansliet får ett utökat kommunbidrag, samtidigt som den strategiska markförsörjningen ökar sin intäktsbudget. Nettot av denna förändring blir därför noll. De medel som sparades in har märkts av i verksamhetsplaneringen inför 2025, särskilt på Kvalitet- och utvecklingsavdelningen, och förvaltningen har ett stort behov av dessa medel i en tid när det krävs vissa satsningar för att klara av omställningen till ett nytt teknikparadigm.

5.3.8 Kvalitet och utveckling

Kvalitet- och utvecklingsavdelningen har inga större avdelningsspecifika ekonomiska påverkningar inför 2025, utöver de som nämnts tidigare i rapporten. Avdelningen har ungefär samma ekonomiska läge som föregående år. Inför 2025 kommer arbetet med Socialt hållbart Borås integreras i den ordinarie verksamheten vad gäller styrning och uppföljning. En fokusering i det tvärsektoriella arbetet kommer ske utifrån prioriterade områden. De medel som finns kvar från Tillväxtverket flyttas med över till 2025 för att fortsätta förstärka arbetet för ett jämlikt Borås. Inför 2025 kommer Kvalitets- och utvecklingsavdelningen ta en samordnande roll kring hållbarhetsarbetet i staden i syfte att stärka arbetet ytterligare.

5.3.9 Koncerninköp

Koncerninköp finansieras delvis av en provision som förvaltningarna betalar på alla inköp som görs inom samordnade avtal. Volymen av dessa inköp har inte blivit tillräckligt omfattande för att finansieringsupplägget ska bära sig, utan det saknas cirka 3 mnkr. För att undvika denna typ av finansieringsproblem framöver föreslås en översyn av hur Koncerninköps finansiering bäst bör se ut.

5.3.10 Centrum för kunskap och säkerhet

Centrum för kunskap och säkerhet har inga större avdelningsspecifika ekonomiska påverkningar inför 2025.

5.4 Kommungemensam verksamhet

5.4.1 Resultat

5.4.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

Post	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025:1
Summa intäkter	847	907	907	1 000
Summa kostnader	-137 053	-143 307	-144 307	-145 700
Buffert (endast i budget)	0	0		0
Nettokostnader	-136 206	-142 400	-143 400	-144 700
Kommunbidrag	136 950	142 400		144 700
Resultat jämfört med kommunbidrag	744	0	-1 000	0
Akkumulerat resultat				
Nettoinvesteringar				

5.5 Ekonomiska förutsättningar

Den kammungemensamma ramen för 2025 är 144,7 mnkr .

Ramen innefattar bidrag som exempelvis medlemsbidrag till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Boråsregionen Sjuhärads Kommunalförbund och Sveriges Kommuner och Regioner, kostnader för att få använda musik i stadens verksamheter, extratjänster som köps från Västtrafik samt den hyra som staden står för när det gäller stiftelsen Protekos lokaler.

Ramen har fått ramförstärkning motsvarande 1,6 procent. Då Räddningstjänstförbundets och Boråsregionens kostnader ökar med 2,5 procent kommer dessa verksamheter inte att gå ihop. Ungefär 2 mnkr saknas för att verksamheterna ska gå ihop.

Protekos hyra är ännu inte förmedlad. Viss risk för underfinansiering av den finns.

När det gäller extratjänster som köps från Västtrafik har kalkylmodellen för kostnaden för seniorkorten gjorts om. Den förändrade kalkylmodellen innebär en ökning av kostnaderna med 1,7 mnkr. För att lösa denna finansiering behövs en ramförstärkning.

5.6 Verksamhet 2025

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025:1
Övrig gemensam verksamhet (upphovsmannarätt)				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	475	-553	-553	-564
Nettokostnad	475	-553	-553	-564
Bidrag till samarbetsorganisationer				
Intäkt	843	907	907	1 000
Kostnad	19 592	-20 019	-20 019	-20 339
Nettokostnad	20 435	-19 112	-19 112	-19 339
Näringslivsfrämjande åtgärder				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	2 264	-2 729	-2 729	-2 772
Nettokostnad	2 264	-2 729	-2 729	-2 772
Räddningstjänst				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	101 443	-106 301	-106 301	-108 100
Nettokostnad	101 443	-106 301	-106 301	-108 100
Kommunikationer				
Intäkt	0	0	0	0
Kostnad	13 279	-13 705	-14 705	-13 925
Nettokostnad	13 279	-13 705	-14 705	-13 925
Ekonomiskt bistånd				
Intäkt	5	0	0	0
Kostnad	0			
Nettokostnad	5	0	0	0
Totalt				
Intäkt	848	907	907	1 000
Kostnad	137 053	-143 307	-144 307	-145 700
Nettokostnad	137 901	-142 400	-143 400	-144 700

5.6.1 Övrig gemensam verksamhet (upphovsmannarätt)

Kostnaderna avser avgifter till STIM (Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå) och SAMI (Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation).

5.6.2 Bidrag till samarbetsorganisationer

Bidrag lämnas till Sveriges Kommuner och Regioner, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund och till Navet. Intäkt respektive kostnad för dataskyddsbud (DSO) hos Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund uppgår till ca 1 mnkr.

5.6.3 Näringslivsfrämjande åtgärder

Borås Stad svarar för hyran för stiftelsen Protekos lokaler. Hyran för lokalerna har ännu inte förmedlats, vilket gör att det just nu inte går att avgöra om ramen för hyran räcker eller inte.

5.6.4 Räddningstjänst

Medlemsbidrag till SÄRF (Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund). Förutom medlemsbidrag inkluderar verksamheten kostnader för vattendyk och brandskyddsutbildning.

5.6.5 Kommunikationer

Västtrafiks utbud följer trafikförsörjningsplanen. Kommunerna kan genom tillköp höja ambitionsnivån. Borås Stad gör tillköp av kollektivtrafiken så att färdtjänstberättigade reser gratis, att personer som är 65 år och äldre reser gratis under lågtrafikperioder, att det finns flextrafik för personer som fyllt 75 år samt att det finns närtrafik i kommunen även under kvällar och helger.

Kalkylmodellen för kostnaden för seniorkorten gjorts om. Den förändrade kalkylmodellen innebär en ökning av kostnaderna med 1,7 mnkr. För att lösa denna finansiering behövs en ramförstärkning.

6 Investeringar

6.1 Sammanställning Investeringensvolym

	Godkä nd utgift	Utgift tom 2023	Total budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar årliga anslag			-40 600	-89 100	-93 980	-155 050	-93 600	-75 000
Investeringar som löper över flera år	-21 500	-15 070	-1 430	0	0	0	0	0
Summa	-21 500	-15 070	-42 030	-89 100	-93 980	-155 050	-93 600	-75 000

6.2 Investeringar, årliga anslag

	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Viared Västra, åtgärder för gator	0	-3 000	0	0	0	0
Viared, Boråstorpet, åtgärder för gator	0	-30 000	0	0	0	0
Viared Norra, åtgärder för gator	0	-1 000	0	0	0	0
Nordskogen, åtgärder för gator	0	-1 400	0	0	0	0
Osdal industriområde	0	0	-8 800	-17 000	-8 500	0
27 /41 norr och söder industriområde	0	0	-20 300	-45 000	-300	0
Utbyggnad av övriga industriområden	-6 000	-5 000	-3 000	-1 000	0	0
Utbyggnad av bostadsområden	0	-8 700	-21 880	-52 050	-44 800	-35 000
Pumpstation Gässlösa	-4 600	0	0	0	0	0
Fastighetsinköp	-30 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Summa	-40 600	-89 100	-93 980	-155 050	-93 600	-75 000

Viared Västra avser toppbeläggning och trädplantering.

Viared, Boråstorpet utbyggnad av gata efter färdig detaljplan. Ett eget ärende för detta kommer att skrivas fram i ett senare skede där mer detaljerad information kommer framgå.

Viared Norra är klart med undantag för toppbeläggning på Råddehultsvägen

Nordskogen är klart med undantag för toppbeläggning.

Osdal industriområde: plan för budget är i tidigt skede och budgeterade medel är inte godkända och i nuläget med i planeringsunderlaget i informerande syfte. Budgeterade medel är grovt beräknade och kan komma att ändras. Vidare projektbeskrivning och budgetanslag kommer att lyftas som eget ärende vid ett senare tillfälle.

27 /41 norr och söder industriområde: plan för budget är i tidigt skede och budgeterade medel är inte godkända och i nuläget med i planeringsunderlaget i informerande syfte. Budgeterade medel är grovt beräknade och kan komma att ändras. Vidare projektbeskrivning och budgetanslag kommer att lyftas som eget ärende vid ett senare tillfälle.

Utbyggnad av övriga industriområden

Exploatering pågår av nya rättscentrum kvarteren vilket innebär utbyggnad av Brodalsgatan och Petersbergsgatan. I plan 2026 är även Kyllared, Svensgärde inräknad. Vindbron, Viared avser en gång och cykelväg beräknas preliminärt påbörjas 2025.

Utbyggnad av bostadsområden

Avser projekteringsarbeten och utbyggnad av gata för flertal projekt där de största är bl.a Pulsenområdet, Viskaholm och Åkermyntan.

Inköp av fastigheter för utbyggnadsområden. Strategiska markinköp för främst verksamheter, bostäder samt allmänna ändamål.

6.3 Investeringar som löper över flera år

	Godkänd utgift	Utgift tom 2023	Total budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Projektstatus
Nabbamotet	21 500	15 070	1 430	0	0	0	0	0	3
Summa	21 500	15 070	1 430	0	0	0	0	0	

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investeringen pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

Nabbamotet

Arbete pågår och ska vara klart hösten 2024

7 Exploateringsprojekt

Projekt	Godkänd utgift	Utökning godkänd utgift	Utgift tom juni 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
<u>Utbyggnad av industriområde Viared Västra</u>								
Ugift omsättningstillgångar	-382 700	-10 000	-368 385	-10 000	0	0	0	0
Utgift anläggningstillgångar	-52 000	0	-54 046	-3 000	0	0	0	0
Intäkt försäljning	615 000	0	396 713	0	20 000	20 000	20 000	20 000
Netto	180 300	-10 000	-25 718	-13 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<u>Utbyggnad av industriområde Viared, Boråstorpet</u>								
Ugift omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgift anläggningstillgångar	0	-30 000	0	-30 000	0	0	0	0
Intäkt försäljning	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	0	-30 000	0	-30 000	0	0	0	0
<u>Utbyggnad av industriområde Viared Norra</u>								
Ugift omsättningstillgångar	-30 730	0	-36 173	0	0	0	0	0
Utgift anläggningstillgångar	-19 270	0	-18 038	-1 000	0	0	0	0
Intäkt försäljning	74 855	0	59 105	14 000	0	0	0	0
Netto	24 855	0	4 894	13 000	0	0	0	0
<u>Utbyggnad av industriområde Nordskogen</u>								
Ugift omsättningstillgångar	-72 320	0	-74 342	0	0	0	0	0
Utgift anläggningstillgångar	-7 680	0	-6 932	-1 400	0	0	0	0
Intäkt försäljning	148 160	0	85 160	30 000	15 000	15 000	20 000	0
Netto	68 160	0	3 886	28 600	15 000	15 000	20 000	0

Projekt	Godkänd utgift	Utökning godkänd utgift	Utgift tom juni 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
<u>Osdal industriområde</u>								
Ugift omsättningstillgångar	0	0	0	0	-114 000	-228 000	-114 000	0
Utgift anläggningstillgångar	0	0	0	0	-8 800	-17 000	-8 500	0
Intäkt försäljning	0	0	0	0	0	100 000	0	100 000
Netto	0	0	0	0	-122 800	-145 000	-122 500	100 000
<u>27 /41 norr och söder industriområde</u>								
Ugift omsättningstillgångar	0	0	0	0	-185 000	-185 000	-185 000	0
Utgift anläggningstillgångar	0	0	0	0	-20 300	-45 000	-300	0
Intäkt försäljning	0	0	0	0	0	0	100 000	0
Netto	0	0	0	0	-205 300	-230 000	-85 300	0
<u>Utbyggnad av övriga industriområden</u>								
Ugift omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgift anläggningstillgångar	0	-7 000	0	-5 000	-3 000	-1 000	0	0
Intäkt försäljning	0	76 000	0	0	27 000	19 000	0	30 000
Netto	0	69 000	0	-5 000	24 000	18 000	0	30 000
<u>Utbyggnad av bostadsområden</u>								
Ugift omsättningstillgångar	0	-9 700	0	0	-500	-9 200	0	0
Utgift anläggningstillgångar	0	-162 430	0	-8 700	-21 880	-52 050	-44 800	-35 000
Intäkt försäljning	0	321 920	0	37 600	26 320	100 000	83 000	75 000
Exploateringsbidrag	0	83 850	0	7 650	57 200	8 000	11 000	0
Netto	0	233 640	0	36 550	61 140	46 750	49 200	40 000

Utbyggnad av industriområden

Totalkostnaden för industriområdet Viared Västras utbyggnad inklusive markinköp, markförberedande åtgärder, forceringsarbete och gatuutbyggnad uppgår till cirka 444,7 mnkr, varav 10,0 mnkr avser ej anslagna budgetmedel. Projektet pågår fram till cirka år 2027.

Viared Boråstorpet avser gatuutbyggnad efter färdig detaljplan. Dessa medel är ej ännu beslutade och projektet kommer att lyftas som ett separat ärende.

Osdal och 27/41 ligger i nuläget på plan 2026-2029 och budgeterade medel är inte godkända och är med i nuläget i informerande syfte. Vidare projektbeskrivning och budgetanslag kommer att lyftas som eget ärende vid ett senare tillfälle. Alla beräknade intäkter för områden Osdal industriområde och 27 /41 norr och söder industriområde är inte med under åren 2025-2029 eftersom att en stor osäkerhet finns avseende när dessa infaller och vilka belopp som dessa genererar. En annan post som inte har tagits med i budget avser medfinansiering för trafikplats i 27 /41 norr och söder industriområde. En grov uppskattning beräknas bli ca. 20,0 mnkr under 2027.

Utbyggnad av övriga industriområden

Exploatering pågår av nya rättscentrum kvarteren vilket innebär utbyggnad av Brodalsgatan och Petersbergsgatan. I plan 2026 är även Kyllared, Svensgårde inräknad. Vindbron, Viared avser en gång och cykelväg beräknas preliminärt påbörjas 2025.

Intäkter avser industrimark på Viared, Hevea del av Nordskogen, Fristad, Kinnarumma-Fagerhult och Dalsjöfors samt tomt 3 på fastigheten Horngäddan.

Utbyggnad av bostadsområden

Intäkterna avser tomter på Hagtornsvägen Fristad och Sprödlingen, Sjöbo.

Utbyggnad av bostadsområden

Omsättningstillgångarna avser markförberedande åtgärder i Bosnäs och Södra Skansenområdet.

Anläggningstillgångarna avser projekteringsarbeten och utbyggnad av gata för flertal projekt där de största är bl.a Pulsenområdet, Viskaholm och Åkermynatan.

Intäkterna avser bl.a Pulsenområdet, Viskaholm, Tokarpsberg, Långestenslyckan- Sjöbo och Bosnäs

Exploateringsbidrag avser bl.a Pulsenområdet, Viskaholm, Ramnås och Åkermynatan.